

Goig de la Mare de Déu del Remei

Sant Martí de Tous

Ubicació

Comarca: Anoia
Emplaçament Ctra. C-12, Km. 181
Alçada: 449

Coordenades:

Latitud: 41.56093
Longitud: 1.52327
UTM Est (X): 376862
UTM Nord (Y): 4602082

Classificació

Número de fitxa 08226 - 196
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1963
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Llei 9/1993 del patrimoni cultural català
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa: dt., 17/01/2017 - 01:00

Descripció

El goig és en honor a la Mare de Déu del Remei que es cantava a l'església de Santa Maria de la Roqueta cada 8 de setembre. La lletra correspon a Miquel Bosch i Jover. A la part posterior hi ha una breu explicació de l'església de Santa Maria de la Roqueta de Joan Font i Rius La lletra comença així: "Puix regneu sobre els sants, excel·lent i vencedora: Per els vostres goigs tan grans, socorreu-nos, gran senyora".

Observacions:

Actualment es conserven dos exemplars impresos a l'Arxiu Gavín de l'impremta Vídua Guinart de Barcelona. Un d'ells pertany a la Col·lecció de Goigs "Santa Eulàlia" amb el número 45.

Localitzat a l'Arxiu Gavín, Monestir de les Avellanes, 25612 , Os de Balaguer

Història

Els goigs d'un mateix Sant o Verge corresponen a una reedició del goig original, però amb variants en les sanefa que l'envolta, en els ornaments laterals o el la figura religiosa però mai en la lletra.

GOIGS DE
SENYORA
QUE SE VE-
IGLESIA DE

NOSTRA
DEL REMEY
NERA EN LA
ROQUETA.

Puis regneu sobre els sants
excel·lents i venedors!
Per els costres goigs tan grans
accorreu-nos, gran Senyora.

Remeteu per goig, Princesa,
de l'arcàngel Sant Gabriel,
remeteu en nostra pressa,
nobre nostre mal cruel.
Remeteu amb vostres mans,
puix el Fill tant vos honora.

Per els costres goigs...

Remeteu, puix sent d'ocellada
dellareu Déu vertader;
remeteu, puix sou aquella
la que gran era pot valer.
Remeteu als destjats
mostrau-vos consoladora.

Per els costres goigs...

Remeteu per goig incigne
dels tres Reis de l'Orient,
remeteu per el benigne
vostre Fill tan excel·lent.
Remeteu als marçis tants
que Vós sou mercedadora.

Per els costres goigs...

Remeteu, Senyora mia,
puix el veïu renouat,
remeteu amb alegria.

no ens valguem desamparar.
Remeteu als nostres plors,
alegres al trist que plora.

Per els costres goigs...

Remeteu, puix que mitera
cap al Cal montar el Fill,
remeteu, puix dellantreu
tot el món de gran perill.
Remeteu als timentats,
puix que sou poderosa.

Per els costres goigs...

Remeteu afavorida
per goig de l'Esperit Sant,
remeteu i deu-vos vida,
Verge digna i triomfant.
Remeteu als suplicants
amb el Fill Emperadora.

Per els costres goigs...

Remeteu per vet Assumpta
en els Cels amb gran honor,
remeteu, puix tan conyuncta
sou amb Déu Nostre Senyor.
Remeteu els nostres danyers
que temen en cada hora.

Per els costres goigs...

Remeteu i deu decans
al devot que vos implora
Per els costres goigs tan grans
accorreu-nos, gran Senyora.

V. In omni tribulatione, infirmitate, necessitate et angustia.
R. Remedia nobis Virgo, semper.

OREMUS. — Mater Dei Sanctissima, regnans te, per tristitiam, quam habuisti in illis horis in quibus Filius tuus
Dominus noster Jesus Christus iacet in Sepulchro, et per gaudium quod habuisti de Resurrectione eius, et reme-
ditum impetres nobis, et concurre tribulationem, infirmitatem et necessitatem nostram, in gaudium et salutem, ut
semper te benedicimus per Jesum Christum Salvatorem nostrum, qui est benedictus et gloriosus in secula seculi-
orum. Amen.

1888

Impressa Vitoria Guzmán y Benito

Santa Maria de la Roqueta

Darrera de la terra de Queralt, en un contrallat de la de l'Apollia Grossa, hi ha l'antiga eruglisa de la Roqueta, d'apertament reconstruïda de la paròquia de Fiol. Formant part del municipi de Santa Maria de Tost.

Aquesta eruglisa de Santa Maria de la Roqueta, molt antiga edificació org romana en un pasatge dur i abstruït, al seu interior no s'observa d'interès. És notable, però, que inicialment era l'aula religiosa del territori i castell de la Roqueta, les restes ruïnoses del qual trobem a poca distància de la capella.

Agost castell ja és existint en 1076, puix en la venda del castell de Queralt efectuada per Berrel I, diu que els termes d'aquest arriben fins al de «la Roqueta».

L'any 1120 el castell de la Roqueta era propietat del cavaller Humbert. Dintre el territori del castell hi trobem posteriorment l'heretge del castell de Cervelló (apud-blanens un dels fundadors de la baronia d'aquest nom) i el seu sobirà Bernat Sureda. Per aquells temps ambdós senyors, en lligi contra l'eruglisa de Vic per les intrusions d'aquests en el seu territori de Tost, propietat de l'eruglisa. A començament de l'any 1030, morí Hug de Cervelló, és possible que aquestes possessions arribessin a parar al seu sobirà Bernat Sureda, el qual adreçant l'aquell cavaller anomenat Humbert el territori restant de la Roqueta. D'aquí es motiven un altre lligi amb l'eruglisa de Vic per causa de la delimitació del territori de Tost, que fou fallat a favor del bisbe a 23 d'agost d'aquell mateix any.

Trenta anys més tard, o sigui en 1043, surt com a senyor del Castell de la Roqueta un tal Alemany de Cervelló, que havia edificat una eruglisa dedicada a Sant Miquel. Amb més bona relació amb el bisbe de Vic que els anteriors senyors, el noble Alemany arribà a aquest reconstruir l'eruglisa, acte que realitzà el bisbe Oliba el dia 23 d'abril de l'any 1043.

El bisbe acceptà l'eruglisa com a fundada en la seva diòcesi, i el fundador obligà a pagar anualment un cens a Sant Pere de Vic, en ocasió del Sínode, al qual es la obligació d'assistir el prevere que la servia. Aquesta condició d'assistir el càntor de subjecció a la Mitra i, per tant, de parroquialitat que s'anomena a la seva eruglisa.

Les característiques generals de l'eruglisa ens deuenen una construcció tardana, feta amb grans carreus, i de tipus rural de finals del segle XII, parsona de Santa Maria de Bell-lloc, a Santa Coloma de Queralt. En aquesta època depot algun-se a baix, al peu del castell, tingu-

ida a Santa Maria i distàcia de l'eruglisa consagrada pel bisbe Oliba a dia del castell dedicada a Sant Miquel, de la que ja no en resta res.

L'actual temple romànic de la Roqueta es compon d'una nau molt reduïda (aproximadament 8 x 4 metres) rematada en dues cornises a l'interior i poligonal de tres cares a l'exterior, originalment amb tres finestres en els parets del polígon rematats superiorment per una línia de volutes. En alguns de contrallat estànndes per la part de fora l'arcada de l'abais corresponent a l'arc sobre altres columnes que donen a l'interior l'abrera d'aquest.

Originalment l'eruglisa tinda doble llargada de l'actual en la nau, la volta de la qual depot emmerseix en temps antics arromant bona part de les parets del costat septentrional i de l'exterior de ponent. La reconstrucció le reduí alhora el tamany actual cobrint el tram que restava amb una volta de nervures gòtiques que en el costat, fet de nou just amb el port obert, emmerseix de dues nauetes quadrades. Alhora referim també la part de l'abais en el qual manca la continuïtat de les mènsules i depotera obrir la porta lateral del costat de migdia, en la que hi incorporem algunes plaques amb relleus que remunera l'escut dels Cervelló. Es també obra de la reconstrucció l'escut dels Cervelló. Es també obra de la reconstrucció la falsa absidula que surt pel costat septentrional.

L'any 1229 G. de Cervelló cedí el territori de la Roqueta al Monestir de Santes Creus, que tenia moltes possessions per aquella volta. Però l'eruglisa de la Roqueta fou restaurada, en 1338, per l'abat de Santes Creus, el bisbe de Vic, just amb uns creuers d'unes metres vuites.

Abans de la guerra del 1686, quan l'Inquisició de la població rural — cosa gairebé absoluta — no havia començat encara, existia una gran devoció a Santa Maria de la Roqueta venuda una Tallonació del Bona, com pot veure's en la capçalera dels premsats GOICS, reproducció d'un exemplar del segle passat. Aquesta devoció tenia una expressió popular inclinant en la Festa del 6 de setembre, celebrant-hi un anamadais. Aplec amb Ofici cantat. També es deuen mures notres d'any, per devoció dels fidels de la contrada, i era molt nombroses i usuals les processions i ex-voto a la Verge.

L'eruglisa, que restava tancada tot l'any abans del 1936, fou incendiada en el terrible rebuclat que començà el juliol d'aquell any, i ara, malgrat la solidesa de la construcció, passa via d'arruïnarse d'ara que ha cobert la volta gòtica de la nau.

Josep Font i Rius

ROQUETA

Cortlecc de Gòga «Santa Eulàlia» - N.º 45 - Barcelona, 1920

Pla. Sept. 8. 1936. 1936. Santa Maria de Tost. 1936.

ROQUETA